

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัย เรื่อง การศึกษาสภาพการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 ผู้วิจัย ได้แบ่งการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล
3. ผลการศึกษาแนวทางในการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานสำหรับผู้บริหาร

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัย	กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้ ดังนี้
N	แทน จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม
X	แทน ค่าเฉลี่ย (Mean)
S.D.	แทน ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Description)
df	แทน ชั้นของความเป็นอิสระ (Degree of Freedom)
SS	แทน ผลบวกกำลังสองของคะแนน (Sum of Squares)
MS	แทน ค่าเฉลี่ยของผลบวกกำลังสองของคะแนน (Mean of Squares)
MD	แทน ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยรายคู่ (Mean Difference)
F	แทน ค่าสถิติที่ใช้เปรียบเทียบค่าวิกฤติจากการแจกแบบ F-distribution (Two-Way Analysis of Variance)
Sig	แทน นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

จากการศึกษาสภาพการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 ผู้วิจัย ได้ดำเนินการรวบรวมข้อมูลจากผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 83 คน คณะครู จำนวน 165 คน และประธานคณะกรรมการ

สถานศึกษาชั้นพื้นฐาน จำนวน 83 คน รวมทั้งหมด 331 คน รายละเอียดทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ดังเสนอตามตารางดังนี้

ตารางที่ 2 จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามสถานภาพ และวุฒิการศึกษา

สถานภาพ	ต่ำกว่าปริญญาตรี		ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
- ผู้อำนวยการ โรงเรียน	-	-	8	2.42	75	22.66	83	25.08
- ครู	-	-	128	38.66	37	11.18	165	49.84
- ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน	69	20.85	14	4.23	-	-	83	25.08
	69	20.85	150	45.31	112	33.84	331	100

จากตารางที่ 2 มีผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 331 คน คิดเป็นร้อยละ 100 เมื่อพิจารณาตามสถานภาพ พบว่า ผู้อำนวยการ โรงเรียนมีผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 83 คน คิดเป็นร้อยละ 25.08 จำแนกเป็น ผู้บริหารที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 8 คน และผู้บริหารที่มีวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 75 คน คิดเป็นร้อยละ 9.64 และร้อยละ 90.36 ตามลำดับ ครูมีผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 165 คน คิดเป็นร้อยละ 49.84 จำแนกเป็นครูที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี 128 คน และครูที่มีวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 77.58 และร้อยละ 22.42 ตามลำดับ ส่วนประธานคณะกรรมการสถานศึกษาชั้นพื้นฐานมีผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 83 คน คิดเป็นร้อยละ 25.08 จำแนกเป็นประธานคณะกรรมการสถานศึกษาชั้นพื้นฐานที่มีวุฒิการศึกษาด้านปริญญาตรี จำนวน 69 คน และประธานคณะกรรมการสถานศึกษาชั้นพื้นฐานที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 83.13 และร้อยละ 16.87 ตามลำดับ

2. ผลการศึกษาสภาพการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2

2.1 สภาพการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 โดยรวม

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติ การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็น
ฐานของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2
โดยรวม

ที่	การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน	\bar{x}	S.D.	ระดับการปฏิบัติ
1	หลักการกระจายอำนาจ	4.14	0.71	มาก
2	หลักการบริหารแบบมีส่วนร่วม	4.05	0.82	มาก
3	หลักการคืนอำนาจจัดการศึกษาให้แก่ประชาชน	4.05	0.79	มาก
4	หลักการบริหารตนเอง	3.99	0.74	มาก
5	หลักการตรวจสอบและถ่วงดุล	3.95	0.82	มาก
	รวม	4.07	0.77	มาก

จากตารางที่ 3 สภาพการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของผู้บริหาร โดยรวมอยู่ใน
ระดับมาก ($\bar{x} = 4.07$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน สามารถเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ลำดับ
แรก คือ ด้านหลักการกระจายอำนาจ มีการปฏิบัติในระดับมาก ($\bar{x}=4.14$) รองลงมา คือ ด้าน
หลักการบริหารแบบมีส่วนร่วมและด้านหลักการคืนอำนาจจัดการศึกษาให้แก่ประชาชน มีการ
ปฏิบัติในระดับมาก ($\bar{x}=4.05$) ด้านหลักการบริหารตนเอง มีการปฏิบัติในระดับมาก ($\bar{x}=3.99$) และ
ลำดับสุดท้าย คือ ด้านหลักการตรวจสอบและถ่วงดุล มีการปฏิบัติในระดับมาก ($\bar{x}= 3.95$)

2.2 สภาพการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 จำแนกตามรายด้าน

2.2.1 สภาพการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 ด้านหลักการกระจายอำนาจ

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติ การบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็น
ฐานของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2
ด้านหลักการกระจายอำนาจ

ที่	หลักการกระจายอำนาจ	\bar{x}	S.D.	ระดับการปฏิบัติ
1	มีการมอบหมายหน้าที่ ความรับผิดชอบให้แก่บุคลากรใน การปฏิบัติงานด้านวิชาการ	4.47	0.60	มาก
2	มีการมอบหมายหน้าที่ ความรับผิดชอบให้แก่บุคลากรใน การปฏิบัติงานด้านการบริหารบุคลากร	4.39	0.63	มาก
3	มีการมอบหมายหน้าที่ ความรับผิดชอบให้แก่บุคลากรใน การปฏิบัติงานด้านงบประมาณ-การเงิน	4.31	0.71	มาก
4	มีการมอบหมายหน้าที่ ความรับผิดชอบให้แก่บุคลากรใน การปฏิบัติงานด้านการบริหารทั่วไป	4.47	0.59	มาก
5	ให้อำนาจการตัดสินใจแก่บุคลากรในการปฏิบัติงานด้าน วิชาการ	3.56	0.88	มาก
6	ให้อำนาจการตัดสินใจแก่บุคลากรในการปฏิบัติงานด้าน การบริหารบุคลากร	3.93	0.75	มาก
7	ให้อำนาจการตัดสินใจแก่บุคลากรในการปฏิบัติงานด้าน งบประมาณ-การเงิน	3.57	0.90	มาก
8	ให้อำนาจการตัดสินใจแก่บุคลากรในการปฏิบัติงานด้าน การบริหารทั่วไป	4.42	0.60	มาก
	รวม	4.14	0.71	มาก

จากตารางที่ 4 สภาพการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของผู้บริหารด้านหลักการ
กระจายอำนาจ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=4.14$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีระดับการ
ปฏิบัติสูงสุด คือ ข้อ 1 มีการมอบหมายหน้าที่ ความรับผิดชอบให้แก่บุคลากรในการปฏิบัติงานด้าน
วิชาการ และข้อ 4 มีการมอบหมายหน้าที่ ความรับผิดชอบให้แก่บุคลากรในการปฏิบัติงานด้านการ
บริหารทั่วไป มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=4.47$) ส่วนข้อที่มีระดับการปฏิบัติต่ำสุด คือ ข้อ 5 ให้อำนาจการตัดสินใจแก่บุคลากรในการปฏิบัติงานด้านวิชาการ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
($\bar{x}=3.56$)

2.2.2 สภาพการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 ด้านหลักการบริหารแบบมีส่วนร่วม

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติ การบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็น
ฐานของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2
ด้านหลักการบริหารแบบมีส่วนร่วม

ที่	หลักการบริหารแบบมีส่วนร่วม	\bar{x}	S.D.	ระดับการปฏิบัติ
1	เปิดโอกาสให้ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีส่วนร่วมในการวางแผนงานด้านวิชาการ	4.27	0.83	มาก
2	เปิดโอกาสให้ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีส่วนร่วมในการวางแผนงานด้านการบริหารบุคลากร	4.34	0.71	มาก
3	เปิดโอกาสให้ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีส่วนร่วมวางแผนงานด้านงบประมาณ-การเงิน	4.08	0.93	มาก
4	เปิดโอกาสให้ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีส่วนร่วมการวางแผนงานด้านการบริหารทั่วไป	3.99	0.80	มาก
5	เปิดโอกาสให้ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานด้านวิชาการ	4.13	0.82	มาก
6	เปิดโอกาสให้ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานด้านการบริหารบุคลากร	4.10	0.75	มาก
7	เปิดโอกาสให้ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานด้านงบประมาณ-การเงิน	3.89	0.95	มาก
8	เปิดโอกาสให้ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานด้านการบริหารทั่วไป	4.04	0.71	มาก
9	เปิดโอกาสให้ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการปฏิบัติงานด้านวิชาการ	4.03	0.92	มาก
10	เปิดโอกาสให้ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการปฏิบัติงานด้านบุคลากร	3.82	0.85	มาก
11	เปิดโอกาสให้ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการปฏิบัติงานด้านงบประมาณ-การเงิน	3.74	0.98	มาก
12	เปิดโอกาสให้ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการปฏิบัติงานด้านการบริหารทั่วไป	4.04	0.76	มาก

ที่	หลักการบริหารแบบมีส่วนร่วม	\bar{x}	S.D.	ระดับการปฏิบัติ
13	เปิดโอกาสให้ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีส่วนร่วมในการปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงานด้านวิชาการ	4.05	0.79	มาก
14	เปิดโอกาสให้ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีส่วนร่วมในการปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงานด้านบุคลากร	3.95	0.75	มาก
15	เปิดโอกาสให้ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีส่วนร่วมในการปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงานด้านงบประมาณ-การเงิน	4.08	0.85	มาก
16	เปิดโอกาสให้ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีส่วนร่วมในการปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงานด้านการบริหารทั่วไป	4.07	0.78	มาก
17	เปิดโอกาสให้ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบและแสดงความยินดีในผลการปฏิบัติงานด้านวิชาการ	4.18	0.81	มาก
18	เปิดโอกาสให้ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบและแสดงความยินดีในผลการปฏิบัติงานด้านบุคลากร	4.21	0.78	มาก
19	เปิดโอกาสให้ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบและแสดงความยินดีในผลการปฏิบัติงานด้านงบประมาณ-การเงิน	3.90	0.84	มาก
20	เปิดโอกาสให้ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบและแสดงความยินดีในผลการปฏิบัติงานด้านการบริหารทั่วไป	4.02	0.76	มาก
	รวม	4.05	0.82	มาก

จากตารางที่ 5 สภาพการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของผู้บริหารด้านหลักการบริหารแบบมีส่วนร่วมโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=4.05$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีระดับการปฏิบัติสูงสุด คือ ข้อ 2 เปิดโอกาสให้ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีส่วนร่วมในการวางแผนงานด้านการบริหารบุคลากร มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=4.34$) ส่วนข้อที่มีระดับการปฏิบัติต่ำสุด คือ ข้อ 11 เปิดโอกาสให้ครูและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการปฏิบัติงานด้านงบประมาณ-การเงิน มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=3.74$)

2.2.3 สภาพการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 ด้านหลักการบริหารแบบมีส่วนร่วม

ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติ การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็น
ฐานด้านของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต
2 ด้านหลักการดำเนินงานจัดการศึกษาให้แก่ประชาชน

ที่	หลักการดำเนินงานจัดการศึกษาให้แก่ประชาชน	\bar{x}	S.D.	ระดับการปฏิบัติ
1	มีการสรรหาคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานด้วยความโปร่งใสและเป็นประชาธิปไตย	4.19	0.72	มาก
2	คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมาจากตัวแทนกลุ่มต่างๆ อย่างหลากหลายและมีองค์ประกอบครบถ้วน	4.28	0.77	มาก
3	มีการกำหนดนโยบาย วิสัยทัศน์ และแผนพัฒนาการศึกษา สอดคล้อง ตรงตามความต้องการของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	4.05	0.84	มาก
4	มีการประชาสัมพันธ์และมอบหมายให้บุคลากรในโรงเรียน ปฏิบัติงานร่วมกับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	3.74	0.81	มาก
5	คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีการประชุมอย่างสม่ำเสมอและนำมติที่ประชุมไปสู่การปฏิบัติจริง	3.98	0.81	มาก
6	คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีความเข้าใจในบทบาทหน้าที่และมีความรักสามัคคีในการปฏิบัติงานร่วมกัน	3.76	0.92	มาก
7	คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีการระดมทรัพยากรในการจัดการศึกษาร่วมกับโรงเรียน	4.35	0.64	มาก
รวม		4.05	0.79	มาก

จากตารางที่ 6 สภาพการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของผู้บริหารด้านหลักการดำเนินงานจัดการศึกษาให้แก่ประชาชน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=4.05$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีระดับการปฏิบัติสูงสุด คือ ข้อ 7 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีการระดมทรัพยากรในการจัดการศึกษาร่วมกับโรงเรียน มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=4.35$) ส่วนข้อที่มีระดับการปฏิบัติต่ำที่สุด คือ ข้อ 4 มีการประชาสัมพันธ์และมอบหมายให้บุคลากรในโรงเรียน ปฏิบัติงานร่วมกับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=3.74$)

2.2.4 สภาพการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 ด้านหลักการบริหารตนเอง

ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติ การบริหารโดยใช้โรงเรียน
เป็นฐานของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม
เขต 2 ด้านหลักการบริหารตนเอง

ที่	หลักการบริหารตนเอง	\bar{x}	S.D.	ระดับการปฏิบัติ
1	มีการจัดระบบการบริหารงานด้านวิชาการได้ด้วยตนเอง	3.99	0.77	มาก
2	มีการจัดระบบการบริหารงานด้านบุคลากรได้ด้วยตนเอง	3.82	0.81	มาก
3	มีการจัดระบบการบริหารงานด้านงบประมาณ-การเงินได้ด้วยตนเอง	3.50	0.79	มาก
4	มีการจัดระบบการบริหารงานด้านการบริหารทั่วไปได้ด้วยตนเอง	4.14	0.67	มาก
5	มีกระบวนการบริหารงานด้านวิชาการได้ตามศักยภาพของตนเอง	4.00	0.76	มาก
6	มีกระบวนการบริหารงานด้านบุคลากรได้ตามศักยภาพของตนเอง	4.02	0.82	มาก
7	มีกระบวนการบริหารงานด้านงบประมาณ-การเงินได้ตามศักยภาพ ของตนเอง	4.42	0.63	มาก
8	มีกระบวนการบริหารงานด้านการบริหารทั่วไปได้ตามศักยภาพของ ตนเอง	4.05	0.69	มาก
	รวม	3.99	0.74	มาก

จากตารางที่ 7 สภาพการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของผู้บริหารด้านหลักการบริหารตนเองโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=3.99$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีระดับการปฏิบัติสูงสุด คือ ข้อ 7 มีกระบวนการบริหารงานด้านงบประมาณ-การเงินได้ตามศักยภาพของตนเอง มีการปฏิบัติระดับมาก ($\bar{x}=4.42$) ส่วนข้อที่มีระดับการปฏิบัติต่ำสุด คือ ข้อ 3 มีการจัดระบบการบริหารงานด้านงบประมาณ-การเงินได้ด้วยตนเอง มีการปฏิบัติระดับปานกลาง ($\bar{x}=3.50$)

2.2.5 สภาพการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 ด้านหลักการตรวจสอบและถ่วงดุล

ตารางที่ 8 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติ การบริหาร โดยใช้โรงเรียน
เป็นฐานของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม
เขต 2 ด้านหลักการตรวจสอบและถ่วงดุล

ที่	หลักการตรวจสอบและถ่วงดุล	\bar{x}	S.D.	ระดับการปฏิบัติ
1	มีการจัดสร้างระบบประกันคุณภาพการศึกษาในโรงเรียน	4.15	0.72	มาก
2	มีระบบสารสนเทศที่เพียงพอตามมาตรฐานระบบการประกันคุณภาพการศึกษา	4.10	0.96	มาก
3	มีการประชาสัมพันธ์ระบบและมาตรฐานการประกันคุณภาพศึกษาให้ครูทราบ	3.62	0.88	มาก
4	มีการมอบหมายหน้าที่ในการรับผิดชอบมาตรฐานระบบการประกันคุณภาพการศึกษา	3.55	0.88	มาก
5	มีการจัดทำเครื่องมือประเมินระบบประกันคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานที่กำหนด	3.67	0.81	มาก
6	ดำเนินการประเมินการประกันคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐาน	4.12	0.79	มาก
7	มีการเขียนสรุปรายงานผลการประเมินระบบประกันคุณภาพการศึกษา (SAR)	4.52	0.59	มากที่สุด
8	คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานรับทราบผลการประเมินระบบประกันคุณภาพการศึกษา	3.97	0.85	มาก
9	เปิดโอกาสให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องเสนอแนะแนวทางการประกันระบบคุณภาพการศึกษา	3.80	0.88	มาก
10	มีการตรวจสอบคุณภาพการศึกษาเป็นประจำและต่อเนื่อง	3.95	0.88	มาก
	รวม	3.95	0.82	มาก

จากตารางที่ 8 สภาพการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของผู้บริหารด้านหลักการตรวจสอบและถ่วงดุล โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=3.95$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีระดับการปฏิบัติสูงสุด คือ ข้อ 7 มีการเขียนสรุปรายงานผลการประเมินระบบประกันคุณภาพการศึกษา (SAR) มีการปฏิบัติระดับมากที่สุด ($\bar{x}=4.52$) ส่วนข้อที่มีระดับการปฏิบัติต่ำสุด คือ ข้อ 4 มีการมอบหมายหน้าที่ในการรับผิดชอบมาตรฐานระบบการประกันคุณภาพการศึกษา มีการปฏิบัติระดับมาก ($\bar{x}=3.55$)

3. ผลการศึกษาสภาพการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 จำแนกตามสถานภาพและวุฒิการศึกษา ผลการวิเคราะห์ปรากฏรายละเอียดดังนี้

3.1 สภาพการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 จำแนกตามสถานภาพและวุฒิการศึกษาโดยรวม

ตารางที่ 9 ผลการศึกษาศาภาพการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2
 จำนวนตามสถานภาพและวุฒิการศึกษาโดยรวม

ที่	การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน	ผู้อำนวยการโรงเรียน						ครู						ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน						รวม									
		สูงกว่าปริญญาตรี		ปริญญาตรี		ต่ำกว่าปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี		ปริญญาตรี		ต่ำกว่าปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี		ปริญญาตรี		ต่ำกว่าปริญญาตรี		\bar{x}	S.D.	ระดับปฏิบัติ	มาก						
		\bar{x}	S.D.	ระดับปฏิบัติ	มาก	\bar{x}	S.D.	ระดับปฏิบัติ	มาก	\bar{x}	S.D.	ระดับปฏิบัติ	มาก	\bar{x}	S.D.	ระดับปฏิบัติ	มาก	\bar{x}	S.D.					ระดับปฏิบัติ	มาก				
		4.33	0.63	มาก	มาก	4.20	0.59	มาก	มาก	4.14	0.60	มาก	มาก	3.90	0.64	มาก	มาก	4.16	0.68	มาก	มาก	4.12	0.77	มาก	มาก	4.14	0.65	มาก	มาก
1	หลักการกระจายอำนาจ	4.28	0.68	มาก	มาก	4.44	0.56	มาก	มาก	4.27	0.70	มาก	มาก	4.28	0.66	มาก	มาก	3.35	0.64	ปานกลาง	ปานกลาง	3.34	0.71	ปานกลาง	ปานกลาง	3.99	0.66	มาก	มาก
2	หลักการมีส่วนร่วม	4.41	0.65	มาก	มาก	4.50	0.51	มาก	มาก	4.10	0.67	มาก	มาก	4.14	0.65	มาก	มาก	3.47	0.66	ปานกลาง	ปานกลาง	3.49	0.72	ปานกลาง	ปานกลาง	4.02	0.64	มาก	มาก
3	หลักการดำเนินงาน																												
	จัดการศึกษาให้แก่ประชาชน																												

ที่	การบริหาร โดยใช้ โรงเรียน เป็นฐาน	ผู้อำนวยการโรงเรียน			ครู			ประธานคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน						รวม								
		สูงกว่าปริญญาตรี		ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี		ปริญญาตรี		ต่ำกว่าปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี			ต่ำกว่าปริญญาตรี							
		\bar{x}	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	\bar{x}	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	\bar{x}	S.D.		ระดับ ปฏิบัติ	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ					
4	หลักการ บริหาร ตนเอง	4.42	0.64	มาก	4.37	0.56	มาก	4.02	0.74	มาก	3.87	0.70	มาก	3.88	0.60	มาก	3.72	0.61	มาก	4.05	0.64	มาก
5	หลักการ ตรวจ สอบ และ ถ่วงดุล	4.46	0.63	มาก	4.57	0.52	มากที่สุด	4.06	0.71	มาก	3.88	0.72	มาก	3.72	0.71	มาก	3.42	0.70	ปาน กลาง	4.02	0.67	มาก
	รวม	4.38	0.65	มาก	4.42	0.55	มาก	4.12	0.68	มาก	4.01	0.67	มาก	3.72	0.66	มาก	3.62	0.70	มาก	4.04	0.65	มาก

จากตารางที่ 9 สภาพการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของผู้บริหาร จำแนกตามสถานภาพและวุฒิการศึกษาโดยรวม พบว่า ผู้อำนวยการโรงเรียนที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรี มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=4.42$) รองลงมาคือสถานภาพผู้อำนวยการโรงเรียนที่มีวุฒิสูงกว่าปริญญาตรี มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติโดยรวมอยู่ในระดับมากเช่นกัน ($\bar{x}=4.38$)

ครูที่มีวุฒิการศึกษาในระดับสูงกว่าปริญญาตรี มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=4.12$) รองลงมาคือสถานภาพครูที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=4.01$)

ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรี มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=3.72$) รองลงมาคือสถานภาพประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=3.62$)

3.2 สภาพการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 จำแนกตามสถานภาพและวุฒิการศึกษารายด้าน

3.2.1 สภาพการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 จำแนกตามสถานภาพและวุฒิการศึกษาด้านหลักการกระจายอำนาจ

ตารางที่ 10 ผลการศึกษาสภาพการบริหาร โดยให้โรงเรียนเป็นฐานของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2
 จำแนกตามสถานภาพและ วุฒิการศึกษาด้านหลักการกระจายอำนาจ

ที่	ด้าน หลักการ กระจาย อำนาจ	ผู้อำนวยการ โรงเรียน			ครู			ประธานคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน			รวม										
		สูงกว่าปริญญาตรี		ปริญญาตรี	สูงกว่าปริญญาตรี		ปริญญาตรี	สูงกว่าปริญญาตรี		ปริญญาตรี	สูงกว่าปริญญาตรี		ปริญญาตรี								
		S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	\bar{x}	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	\bar{x}	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	\bar{x}	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	\bar{x}	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ						
1	มีการมอบ หมาย หน้าที่ ความรับผิดชอบ ให้แก่ บุคลากร ในการ ปฏิบัติ งานด้าน วิชาการ	0.61	มาก	4.87	0.35	มากที่สุด	4.76	0.43	มากที่สุด	4.43	0.57	มาก	4.14	0.77	มาก	4.39	0.62	มาก	4.50	0.56	มาก

ที่	ด้าน หลักการ กระจาย อำนาจ	ผู้อำนวยการโรงเรียน			ครู			ประธานคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน			รวม													
		ปริญญาตรี			ปริญญาตรี			ปริญญาตรี			ปริญญาตรี													
		S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	\bar{x}	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	\bar{x}	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	\bar{x}	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	\bar{x}	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ									
4	มีการ มอบ หมาย หน้าที่ ความ รับผิดชอบ ชอบ ให้แก่ บุคลากร ในการ ปฏิบัติ งานด้าน การ บริหาร ทั่วไป	0.58	มาก	4.29	0.83	มาก	4.13	0.54	มาก	4.65	0.53	มาก	4.58	0.63	มาก	4.36	0.63	มาก	4.41	0.63	มาก	4.40	0.62	มาก

ที่	ด้าน หลักการ กระชาย อำนาจ	ผู้อำนวยการโรงเรียน				ครู				ประธานคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน				รวม								
		สูงกว่าปริญญาตรี		ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี		ปริญญาตรี		ปริญญาตรี		ต่ำกว่าปริญญาตรี		\bar{x}	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ						
		S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	\bar{x}	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	\bar{x}	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ									
5	ให้อำนาจ การตัดสินใจให้ แก่บุคลากร ในการ ปฏิบัติ งานด้าน วิชาการ	4.33	0.74	มาก	4.12	0.64	มาก	3.03	0.69	ปาน กลาง	3.24	0.67	ปาน กลาง	3.07	0.62	ปาน กลาง	3.61	0.93	มาก	3.57	0.72	มาก
6	ให้อำนาจ การตัดสินใจแก่ บุคลากร ในการ ปฏิบัติ งานด้าน การบริหาร บุคลากร	4.15	0.75	มาก	3.50	0.53	ปาน กลาง	3.73	0.61	มาก	3.76	0.72	มาก	4.43	0.65	มาก	4.07	0.78	มาก	3.94	0.67	มาก

ที่	ด้าน หลักการ กระษาย อำนาจ	ผู้อำนวยการ โรงเรียน						ครู						ประธานคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน						รวม		
		สูงกว่าปริญญาตรี		ปริญญาตรี		ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี		ปริญญาตรี		ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี		ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี		ปริญญาตรี		
		\bar{x}	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	\bar{x}	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	\bar{x}	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	\bar{x}	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	\bar{x}	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	\bar{x}	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	\bar{x}	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ
7	ให้อำนาจ การตัดสินใจแก่ บุคลากรใน การปฏิบัติ งานด้านงบประมาณ การเงิน	4.16	0.67	มาก	3.87	0.64	มาก	3.11	0.87	ปาน กลาง	3.16	0.75	ปาน กลาง	3.93	0.73	มาก	3.81	0.96	มาก	3.67	0.77	มาก
8	ให้อำนาจ การตัดสินใจแก่ บุคลากร ในการ ปฏิบัติงาน ด้านการ บริหาร ทั่วไป	4.51	0.55	มากที่สุด	4.13	0.64	มาก	4.51	0.51	มากที่สุด	3.34	0.57	ปาน กลาง	4.50	0.65	มาก	4.45	0.72	มาก	4.24	0.61	มาก
	รวม	4.33	0.63	มาก	4.20	0.59	มาก	4.14	0.60	มาก	3.90	0.64	มาก	4.16	0.68	มาก	4.12	0.77	มาก	4.14	0.65	มาก

จากตารางที่ 10 สภาพการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของผู้บริหาร จำแนกตามสถานภาพและวุฒิการศึกษา ด้านหลักการกระจายอำนาจ พบว่า ผู้อำนวยการโรงเรียนที่มีวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=4.33$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีระดับการปฏิบัติมากที่สุด คือ ข้อ 8 ให้อำนาจการตัดสินใจแก่บุคลากรในการปฏิบัติงานด้านการบริหารทั่วไป มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}=4.51$) แต่ข้อที่มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติต่ำสุด คือ ข้อ 6 ให้อำนาจการตัดสินใจแก่บุคลากรในการปฏิบัติงานด้านการบริหารบุคลากร มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติระดับมาก ($\bar{x} = 4.15$) ส่วนสถานภาพผู้อำนวยการโรงเรียนที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=4.20$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีระดับการปฏิบัติมากที่สุด คือ ข้อ 1 มีการมอบหมายหน้าที่ ความรับผิดชอบให้แก่บุคลากรในการปฏิบัติงานด้านวิชาการ มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.87$) แต่ข้อที่มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติต่ำสุด คือ ข้อ 6 ให้อำนาจการตัดสินใจแก่บุคลากรในการปฏิบัติงานด้านการบริหารบุคลากร มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.50$)

ครูที่มีวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=4.14$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีระดับการปฏิบัติมากที่สุด คือ ข้อ 1 มีการมอบหมายหน้าที่ ความรับผิดชอบให้แก่บุคลากรในการปฏิบัติงานด้านวิชาการ มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}=4.76$) แต่ข้อที่มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติต่ำสุด คือ ข้อ 5 ให้อำนาจการตัดสินใจแก่บุคลากรในการปฏิบัติงานด้านวิชาการ มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.03$) ส่วนสถานภาพครูที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.90$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีระดับการปฏิบัติมากที่สุด คือ ข้อ 4 มีการมอบหมายหน้าที่ ความรับผิดชอบให้แก่บุคลากรในการปฏิบัติงานด้านการบริหารทั่วไป มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}=4.58$) แต่ข้อที่มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติต่ำสุด คือ ข้อ 7 ให้อำนาจการตัดสินใจแก่บุคลากรในการปฏิบัติงานด้านงบประมาณ-การเงิน มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติระดับมาก ($\bar{x} = 3.17$)

ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรี มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=4.16$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีระดับการปฏิบัติมากที่สุด คือ ข้อ 8 ให้อำนาจการตัดสินใจแก่บุคลากรในการปฏิบัติงานด้านการบริหารทั่วไป มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}= 4.50$) แต่ข้อที่มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติต่ำสุด คือ ข้อ 5 ให้อำนาจการตัดสินใจแก่บุคลากรในการปฏิบัติงานด้านวิชาการ มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติระดับมาก ($\bar{x} = 3.07$) ส่วนสถานภาพประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มี

วุฒิการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรีมีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=4.12$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีระดับการปฏิบัติมากที่สุด คือ ข้อ 8 ให้อำนาจการตัดสินใจแก่บุคลากรในการปฏิบัติงานด้านการบริหารทั่วไป มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติระดับมาก ($\bar{x}=4.45$) แต่ข้อที่มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติต่ำสุด คือ ข้อ 5 ให้อำนาจการตัดสินใจแก่บุคลากรในการปฏิบัติงานด้านวิชาการ มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=3.61$)

3.2.2 สภาพการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 จำแนกตามสถานภาพและวุฒิการศึกษาด้านหลักการบริหารแบบมีส่วนร่วม

ตารางที่ 11 ผลการศึกษาศาภาพการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2
 จำนวนตามสถานภาพ และวุฒิการศึกษา ด้านหลักการบริหารแบบมีส่วนร่วม

ที่	ตำแหน่ง หลักการบริหาร แบบมีส่วนร่วม	ผู้อำนวยการโรงเรียน			ครู			ประธานคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน			รวม					
		สูงกว่าปริญญาตรี		ปริญญาตรี	สูงกว่าปริญญาตรี		ปริญญาตรี	ต่ำกว่าปริญญาตรี		ปริญญาตรี	ต่ำกว่าปริญญาตรี		S.D.	ระดับ ปฏิบัติ		
		\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	\bar{x}	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ		
1	เปิดโอกาส ให้ครู และคณะ กรรมการ สถาน ศึกษา ขั้นพื้น ฐานมี ส่วนร่วม ในการ วางแผน งานด้าน วิชาการ	4.44	0.60	4.37	0.74	4.70	0.46	4.60	0.52	3.21	0.58	3.43	0.97	4.13	0.65	ปาน กลาง

ที่	ด้าน หลักการ บริหาร แบบมี ส่วนร่วม	ผู้อำนวยการโรงเรียน				ครู				ประธานคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน				รวม											
		สูงกว่าปริญญาตรี		ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี		ปริญญาตรี		ปริญญาตรี		ต่ำกว่าปริญญาตรี		\bar{x}	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ มาก									
		\bar{x}	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	มาก	\bar{x}	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	มาก	\bar{x}	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	มาก												
2	เปิดโอกาส ให้ครูและ คณะ กรรมการ สถาน ศึกษายื่น พื้นฐาน มีส่วนร่วม ในการ วางแผน งานด้าน บริหาร งาน บุคลากร	4.28	0.69	มาก	มาก	4.24	0.71	มาก	มาก	4.30	0.81	มาก	มาก	4.45	0.65	มาก	มาก	4.36	0.73	มาก	มาก	4.22	0.74	มาก	มาก

ที่	ด้าน หลักการ บริหาร แบบมี ส่วนร่วม	ผู้อำนวยการโรงเรียน						ครู						ประธานคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน						รวม		
		สูงกว่าปริญญาตรี		ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี		ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี		ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี		ปริญญาตรี		\bar{x}	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ		
		\bar{x}	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	\bar{x}	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	\bar{x}	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	\bar{x}	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ			
3	เปิดโอกาส ให้ครูและ คณะ กรรมการ สถาน ศึกษาขั้น พื้นฐาน มีส่วน ร่วมวาง แผน งานงบ- ประมาณ การเงิน	4.28	0.67	มาก	4.38	0.74	มาก	4.38	0.68	มาก	4.60	0.54	มาก ที่สุด	3.14	0.66	ปาน กลาง	2.88	0.76	ปาน กลาง	3.94	0.68	มาก

ที่	ด้าน หลักการ บริหาร แบบมี ส่วนร่วม	ผู้อำนวยการโรงเรียน						ครู						ประธานคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน						รวม		
		สูงกว่าปริญญาตรี		ปริญญาตรี		ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี		ปริญญาตรี		ปริญญาตรี		ต่ำกว่าปริญญาตรี		รวม						
		\bar{x}	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	\bar{x}	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	\bar{x}	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	\bar{x}	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	\bar{x}	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	\bar{x}	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ			
4	เปิดโอกาส ให้ครูและ คณะ กรรมการ สถาน ศึกษาขั้น พื้นฐานมี ส่วนร่วม วางแผน งานด้าน การบริหาร ทั่วไป	4.23	0.69	มาก	4.26	0.89	มาก	4.16	0.83	มาก	3.99	0.82	มาก	3.50	0.75	ปาน กลาง	3.72	0.72	มาก	3.98	0.78	มาก

ที่	ด้าน หลักการ บริหาร แบบมี ส่วนร่วม	ผู้อำนวยการ โรงเรียน						ครู						ประธานคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน						รวม		
		สูงกว่าปริญญาตรี		ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี		ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี		ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี		ปริญญาตรี		\bar{x}	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	ระดับ ปฏิบัติ	
		\bar{x}	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	\bar{x}	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	\bar{x}	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ						
5	เปิด โอกาส ให้ครู และคณะ กรรมการ สถาน ศึกษาขั้น พื้นฐาน มีส่วนร่วม การ ปฏิบัติ งานด้าน วิชาการ	4.29	0.69	มาก	4.38	0.52	มาก	4.46	0.65	มาก	4.52	0.56	มาก ที่สุด	3.71	0.46	มาก	3.10	0.59	ปาน กลาง	4.08	0.58	มาก

ที่	ด้าน หลักการ บริหาร แบบมี ส่วนร่วม	ผู้อำนวยการโรงเรียน						ครู						ประธานคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน						รวม		
		สูงกว่าปริญญาตรี		ปริญญาตรี		ต่ำกว่าปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี		ปริญญาตรี		ต่ำกว่าปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี		ปริญญาตรี		ต่ำกว่าปริญญาตรี		\bar{x}	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ
		\bar{x}	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	\bar{x}	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	\bar{x}	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	\bar{x}	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	\bar{x}	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ				
6	เปิด โอกาส ให้ครู และคณะ กรรมการ สถาน ศึกษา ชั้นพื้น ฐานมี ส่วนรวม ในการ ปฏิบัติ งานด้าน การ บริหาร บุคลากร	4.24	0.71	มาก	4.37	0.52	มาก	4.11	0.66	มาก	4.33	0.68	มาก	3.71	0.82	มาก	3.52	0.65	มาก	4.05	0.67	มาก

ที่	ด้าน หลักการ บริหาร แบบมี ส่วนร่วม	ผู้อำนวยการ โรงเรียน			ครู			ประธานคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน			รวม											
		สูงกว่าปริญญาตรี		ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี		ปริญญาตรี		ต่ำกว่าปริญญาตรี		\bar{x}	ระดับ ปฏิบัติ									
		S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ											
7	เปิด โอกาสให้ ครูและ คณะ กรรมการ สถานศึกษา ฯชน พื้นฐานมี ส่วนร่วม ในการ ปฏิบัติ งานด้าน งป- ประมาณ การเงิน	4.25	0.68	มาก	4.50	0.53	มาก	4.08	0.76	มาก	4.31	0.67	มาก	2.78	0.57	ปาน กลาง	2.75	0.69	ปาน กลาง	3.78	0.65	มาก

ที่	ด้าน หลักการ บริหาร แบบมี ส่วนร่วม	ผู้อำนวยการ โรงเรียน			ครู			ประธานคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน			รวม											
		สูงกว่าปริญญาตรี		ปริญญาตรี	สูงกว่าปริญญาตรี		ปริญญาตรี	สูงกว่าปริญญาตรี		ปริญญาตรี	\bar{x}	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ									
		\bar{x}	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	\bar{x}	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	\bar{x}	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	\bar{x}	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ									
8	เปิด โอกาส ให้ครู และคณะ กรรมการ สถาน ศึกษา ขั้นพื้นฐาน มีส่วนร่วม ในการ ปฏิบัติงาน ด้านการ บริหาร ทั่วไป	4.25	0.72	มาก	4.25	0.46	มาก	4.16	0.68	มาก	4.14	0.69	มาก	4.07	0.61	มาก	3.53	0.58	มาก	4.07	0.62	มาก

ที่	ด้าน หลักการ บริหาร แบบมี ส่วนร่วม	ผู้อำนวยการ โรงเรียน			ครู			ประธานคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน			รวม											
		สูงกว่าปริญญาตรี		ปริญญาตรี	สูงกว่าปริญญาตรี		ปริญญาตรี	ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี	ต่ำกว่าปริญญาตรี		รวม									
		\bar{x}	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	\bar{x}	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	\bar{x}	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	\bar{x}	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	\bar{x}	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ						
9	เมิต โอบาส ให้ครูและ คณะ กรรมการ สถาน ศึกษาขั้น พื้นฐาน มีส่วน ร่วมใน การตรวจ สอบการ ปฏิบัติ งานด้าน วิชาการ	4.20	0.77	มาก	4.50	0.53	มาก	4.51	0.61	มาก ที่สุด	4.47	0.60	มาก	2.57	0.64	ปาน กลาง	3.00	0.61	ปาน กลาง	3.88	0.63	มาก

ที่	ด้าน หลักการ บริหาร แบบมี ส่วนร่วม	ผู้อำนวยการ โรงเรียน				ครู				ประธานคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน				รวม								
		สูงกว่าปริญญาตรี		ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี		ปริญญาตรี		ปริญญาตรี		ต่ำกว่าปริญญาตรี		\bar{x}	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ						
		\bar{x}	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	มาก	\bar{x}	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	มาก	\bar{x}	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	มาก				\bar{x}	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ			
10	เปิด โอกาส ให้ครู และคณะ กรรมการ สถาน ศึกษาขั้น พื้นฐานมี ส่วนร่วม ในการ ตรวจสอบ การปฏิบัติ งานด้าน บุคลากร	4.20	0.68	มาก	4.25	0.46	มาก	4.08	0.68	มาก	4.06	0.72	มาก	3.28	0.46	ปาน กลาง	2.86	0.66	ปาน กลาง	3.79	0.61	มาก

ที่	ด้าน หลักการ บริหาร แบบมี ส่วนร่วม	ผู้อำนวยการ โรงเรียน			ครู			ประธานคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน			รวม											
		สูงกว่าปริญญาตรี		ปริญญาตรี	สูงกว่าปริญญาตรี		ปริญญาตรี	ปริญญาตรี		ต่ำกว่าปริญญาตรี	รวม											
		\bar{x}	S.D. ระดับ ปฏิบัติ	\bar{x}	S.D. ระดับ ปฏิบัติ	\bar{x}	S.D. ระดับ ปฏิบัติ	\bar{x}	S.D. ระดับ ปฏิบัติ	\bar{x}	S.D. ระดับ ปฏิบัติ	\bar{x}	S.D. ระดับ ปฏิบัติ									
11	เปิดโอกาส ให้ครูและ คณะ กรรมการ สถาน ศึกษาขั้น พื้นฐาน มีส่วนร่วม ในการ ตรวจ สอบการ ปฏิบัติ งานงป- ประมาณ การเงิน	4.29	0.69	มาก	4.50	0.53	มาก	4.11	0.74	มาก	3.94	0.92	มาก	2.64	0.63	ปาน กลาง	2.72	0.63	ปาน กลาง	3.70	0.69	มาก

ที่	ด้าน หลักการ บริหาร แบบมี ส่วนร่วม	ผู้อำนวยการ โรงเรียน			ครู			ประธานคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน			รวม											
		สูงกว่าปริญญาตรี			ปริญญาตรี			ปริญญาตรี			ต่ำกว่าปริญญาตรี											
		\bar{x}	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	\bar{x}	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	\bar{x}	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	\bar{x}	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ									
12	เมื่อดู โอกาส ให้ครูและ คณะ กรรมการ สถาน ศึกษาขั้น พื้นฐานมี ส่วนร่วม ในการ ตรวจ- สอบการ ปฏิบัติ งานด้าน การบริหาร ทั่วไป	4.25	0.70	มาก	4.38	0.52	มาก	4.27	0.61	มาก	4.24	0.56	มาก	3.78	0.89	มาก	3.31	0.79	ปาน กลาง	4.04	0.68	มาก

ที่	ด้าน หลักการ บริหาร แบบมี ส่วนร่วม	ผู้อำนวยการ โรงเรียน			ครู			ประธานคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน			รวม											
		สูงกว่าปริญญาตรี		ปริญญาตรี	สูงกว่าปริญญาตรี		ปริญญาตรี	ปริญญาตรี		ต่ำกว่าปริญญาตรี	รวม											
		\bar{x}	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	\bar{x}	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	\bar{x}	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	\bar{x}	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ									
13	เมื่อด โอกาส ให้ครูและ คณะ กรรมการ สถาน ศึกษาขั้น พื้นฐาน มีส่วนร่วม ในการ ปรับปรุง แก้ไขการ ปฏิบัติ งานด้าน วิชาการ	4.28	0.69	มาก	4.50	0.53	มาก	4.30	0.70	มาก	4.38	0.53	มาก	3.07	0.26	ปาน กลาง	3.21	0.68	ปาน กลาง	3.96	0.57	มาก

ที่	ด้าน หลักการ บริหาร แบบมี ส่วนร่วม	ผู้อำนวยการ โรงเรียน			ครู			ประธานคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน			รวม											
		สูงกว่าปริญญาตรี			ปริญญาตรี			ปริญญาตรี			ต่ำกว่าปริญญาตรี											
		\bar{x}	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	\bar{x}	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	\bar{x}	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	\bar{x}	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	\bar{x}	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ						
14	เปิด โอกาส ให้ครูและ คณะ กรรมการ สถาน ศึกษาขั้น พื้นฐานมี ส่วนร่วม ในการ ปรับปรุง แก้ไขการ ปฏิบัติ งานด้าน บุคลากร	4.23	0.63	มาก	4.38	0.52	มาก	4.35	0.67	มาก	4.03	0.74	มาก	3.50	0.51	ปาน กลาง	3.30	0.55	ปาน กลาง	3.97	0.60	มาก

ที่	ด้าน หลักการ บริหาร แบบมี ส่วนร่วม	ผู้อำนวยการโรงเรียน			ครู			ประธานคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน			รวม											
		ปริญญาตรี			ปริญญาตรี			ปริญญาตรี			ปริญญาตรี											
		สูงกว่าปริญญาตรี	ระดับ ปริญญาตรี	ต่ำกว่าปริญญาตรี	สูงกว่าปริญญาตรี	ระดับ ปริญญาตรี	ต่ำกว่าปริญญาตรี	สูงกว่าปริญญาตรี	ระดับ ปริญญาตรี	ต่ำกว่าปริญญาตรี	สูงกว่าปริญญาตรี	ระดับ ปริญญาตรี	ต่ำกว่าปริญญาตรี									
\bar{x}	S.D.	ระดับ ปริญญาตรี	\bar{x}	S.D.	ระดับ ปริญญาตรี	\bar{x}	S.D.	ระดับ ปริญญาตรี	\bar{x}	S.D.	ระดับ ปริญญาตรี	\bar{x}	S.D.	ระดับ ปริญญาตรี								
15	เปิด โอกาส ให้ครูและ คณะ กรรมการ สถาน ศึกษาขั้น พื้นฐานมี ส่วนร่วม ในการ ปรับปรุง แก้ไขการ ปฏิบัติ งานงบ ประมาณ การเงิน	4.25	0.66	มาก	4.74	0.46	มาก ที่สุด	4.34	0.79	มาก	4.36	0.78	มาก	2.92	0.47	ปาน กลาง	3.37	0.66	ปาน กลาง	4.00	0.64	มาก

ที่	ด้าน หลักการ บริหาร แบบมี ส่วนร่วม	ผู้อำนวยการ โรงเรียน				ครู				ประธานคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน				รวม								
		สูงกว่าปริญญาตรี		ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี		ปริญญาตรี		ปริญญาตรี		ต่ำกว่าปริญญาตรี		\bar{x}	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ						
		\bar{x}	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	มาก	\bar{x}	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	มาก	\bar{x}	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	มาก									
16	เปิด โอกาส ให้ครูและ คณะ กรรมการ สถาน ศึกษาขั้น พื้นฐานมี ส่วนร่วม ในการ ปรับปรุง แก้ไขการ ปฏิบัติ งานด้าน การ บริหาร ทั่วไป	4.19	0.69	มาก	4.50	0.53	มาก	4.23	0.82	มาก	4.30	0.68	มาก	3.42	0.85	ปาน กลาง	3.55	0.75	มาก	4.03	0.72	มาก

ที่	ด้าน หลักการ บริหาร แบบมี ส่วนร่วม	ผู้อำนวยการ โรงเรียน						ครู						ประธานคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน						รวม		
		สูงกว่าปริญญาตรี		ปริญญาตรี		ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี		ปริญญาตรี		ปริญญาตรี		ปริญญาตรี		ต่ำกว่าปริญญาตรี		\bar{x}	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	มาก	
		\bar{x}	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	มาก	\bar{x}	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	มาก	\bar{x}	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	มาก	\bar{x}	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	มาก					
17	เปิดโอกาส ให้ครู และคณะ กรรมการ สถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน มีส่วนร่วม ในการรับ ผิดชอบและ แสดงความ ยินดีในผล การปฏิบัติ งานด้าน วิชาการ	4.41	0.65	มาก	4.37	0.52	มาก	4.65	0.63	มาก	4.50	0.56	มาก	3.92	0.47	มาก	3.23	0.68	ปาน กลาง	4.18	0.59	มาก

ที่	ด้าน หลักการ บริหาร แบบมี ส่วนร่วม	ผู้อำนวยการโรงเรียน			ครู			ประธานคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน			รวม								
		สูงกว่าปริญญาตรี S.D. ระดับ ปฏิบัติ	ปริญญาตรี S.D. ระดับ ปฏิบัติ	สูงกว่าปริญญาตรี S.D. ระดับ ปฏิบัติ	ปริญญาตรี S.D. ระดับ ปฏิบัติ	สูงกว่าปริญญาตรี S.D. ระดับ ปฏิบัติ	ปริญญาตรี S.D. ระดับ ปฏิบัติ	สูงกว่าปริญญาตรี S.D. ระดับ ปฏิบัติ	ปริญญาตรี S.D. ระดับ ปฏิบัติ	สูงกว่าปริญญาตรี S.D. ระดับ ปฏิบัติ									
18	เปิดโอกาส ให้ครูและ คณะ กรรมการ สถาน ศึกษาขั้น พื้นฐานมี ส่วนร่วม ในการ รับผิดชอบ และแสดง ความยินดี ในผลการ ปฏิบัติ งานด้าน บุคลากร	4.36	0.67	มาก	4.63	0.52	มาก ที่สุด	4.41	0.62	มาก	4.00	0.67	มาก	3.59	0.87	มาก	4.22	0.68	มาก

ที่	ด้าน หลักการ บริหาร แบบมี ส่วนร่วม	ผู้อำนวยการโรงเรียน						ครู						ประธานคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน						รวม		
		สูงกว่าปริญญาตรี		ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี		ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี		ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี		ปริญญาตรี		\bar{x}	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ		
		\bar{x}	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	\bar{x}	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	\bar{x}	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	\bar{x}	S.D.						
19	เปิดโอกาส ให้ครูและ คณะกรรมการ การสถาน ศึกษาขั้น พื้นฐานมี ส่วนร่วม ในการ รับผิดชอบ และแสดง ความยินดี ในผล การปฏิบัติ งานด้าน งบประมาณ การเงิน	4.33	0.68	มาก	4.50	0.53	มาก	3.81	0.74	มาก	4.04	0.64	มาก	2.71	0.82	ปาน กลาง	3.34	0.88	ปาน กลาง	3.79	0.72	มาก

ที่	ด้าน หลักการ บริหาร แบบมี ส่วนร่วม	ผู้อำนวยการโรงเรียน				ครู				ประธานคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน				รวม												
		สูงกว่าปริญญาตรี		ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี		ปริญญาตรี		ปริญญาตรี		ต่ำกว่าปริญญาตรี		\bar{x}	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ										
		\bar{x}	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	มาก	\bar{x}	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	มาก	\bar{x}	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	มาก	ปาน กลาง	ปาน กลาง	มาก										
20	เปิดโอกาส ให้ครูและ คณะกรรมการ- การสถาน ศึกษาขั้น พื้นฐาน มีส่วนร่วม ในการรับ ผิดชอบและ แสดงความ ยินดีในผล การปฏิบัติ งานด้าน การบริหาร ทั่วไป	4.33	0.68	มาก	มาก	4.50	0.53	มาก	มาก	3.81	0.74	มาก	มาก	4.04	0.64	มาก	มาก	2.71	0.82	ปาน กลาง	ปาน กลาง	ปาน กลาง	มาก	3.79	0.72	มาก
	รวม	4.28	0.68	มาก	มาก	4.44	0.56	มาก	มาก	4.27	0.70	มาก	มาก	4.28	0.66	มาก	มาก	3.35	0.64	ปาน กลาง	ปาน กลาง	ปาน กลาง	มาก	3.99	0.66	มาก

จากตารางที่ 11 สภาพการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของผู้บริหาร จำแนกตามสถานภาพและวุฒิการศึกษาด้านหลักการบริหารแบบมีส่วนร่วม พบว่า ผู้อำนวยการโรงเรียนที่มีวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=4.28$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีระดับการปฏิบัติมากที่สุด คือ ข้อ 1 เปิดโอกาสให้ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีส่วนร่วมในการวางแผนงานด้านวิชาการ มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=4.44$) แต่ข้อที่มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติต่ำสุด คือ ข้อ 16 เปิดโอกาสให้ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีส่วนร่วมในการปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงานด้านการบริหารทั่วไป มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติระดับมาก ($\bar{x} = 4.19$) ส่วนสถานภาพผู้อำนวยการโรงเรียนที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีมีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=4.44$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีระดับการปฏิบัติมากที่สุด คือ ข้อ 20 เปิดโอกาสให้ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบและแสดงความยินดีในผลการปฏิบัติงานด้านการบริหารทั่วไป มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.75$) แต่ข้อที่มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติต่ำสุด คือ ข้อ 2 เปิดโอกาสให้ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีส่วนร่วมในการวางแผนงานด้านการบริหารบุคลากร มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติระดับมาก ($\bar{x} = 4.24$)

ครูที่มีวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=4.27$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีระดับการปฏิบัติมากที่สุด คือ ข้อ 1 เปิดโอกาสให้ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีส่วนร่วมในการวางแผนงานด้านวิชาการ มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}=4.70$) แต่ข้อที่มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติต่ำสุด คือ ข้อ 19 เปิดโอกาสให้ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบและแสดงความยินดีในผลการปฏิบัติงานด้านงบประมาณ-การเงิน มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติระดับมาก ($\bar{x} = 3.81$) ส่วนสถานภาพครูที่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรีมีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}= 4.28$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีระดับการปฏิบัติมากที่สุด คือ ข้อ 1 เปิดโอกาสให้ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีส่วนร่วมในการวางแผนงานด้านวิชาการ มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.60$) แต่ข้อที่มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติต่ำสุด คือ ข้อ 20 เปิดโอกาสให้ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบและแสดงความยินดีในผลการปฏิบัติงานด้านการบริหารทั่วไป มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติระดับมาก ($\bar{x} = 3.88$)

ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรี มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x}= 3.35$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีระดับ

การปฏิบัติมากที่สุด คือ ข้อ 8 เปิดโอกาสให้ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานด้านการบริหารทั่วไป มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=4.07$) แต่ข้อที่มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติต่ำสุด คือ ข้อ 9 เปิดโอกาสให้ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการปฏิบัติงานด้านวิชาการ มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติระดับปานกลาง ($\bar{x}=2.57$) ส่วนสถานภาพประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีวุฒิการศึกษาในระดับต่ำกว่าปริญญาตรีมีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x}=3.34$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีระดับการปฏิบัติมากที่สุด คือ ข้อ 2 เปิดโอกาสให้ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีส่วนร่วมในการวางแผนงานด้านการบริหารบุคลากร มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติระดับมาก ($\bar{x}=4.36$) แต่ข้อที่มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติต่ำสุด คือ ข้อ 11 เปิดโอกาสให้ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการปฏิบัติงานด้านงบประมาณ-การเงิน มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติระดับปานกลาง ($\bar{x}=2.72$)

3.2.3 สภาพการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 จำแนกตามสถานภาพและวุฒิการศึกษาด้านหลักการศึกษาค้นอำนาจจัดการศึกษาให้แก่ประชาชน

ตารางที่ 12 ผลการศึกษาสภาพการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 จำแนกตาม สถานภาพและวุฒิการศึกษาด้านหลักการศึกษาให้แก่ประชาชน

ที่	ด้านหลักการ ดำเนินการจัด ดำเนินการให้ แก่ประชาชน	ผู้อำนวยการโรงเรียน			ครู			ประธานคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน			รวม											
		สูงกว่าปริญญาตรี		ปริญญาตรี	สูงกว่าปริญญาตรี		ปริญญาตรี	ปริญญาตรี		ต่ำกว่าปริญญาตรี	รวม											
		S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	\bar{x}	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	\bar{x}	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	\bar{x}	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ								
1	มีการสรรหา คณะกรรมการ สถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน ด้วยความ โปร่งใส และเป็น ประชาธิปไตย	4.44	0.70	มาก	4.75	0.46	มาก	4.40	0.64	มาก	4.21	0.65	มาก	3.85	0.53	มาก	3.74	0.74	มาก	4.23	0.62	มาก
2	คณะกรรมการ สถานศึกษา ขั้นพื้นฐานมา จากตัวแทน กลุ่มต่างๆ่าง หลากหลาย และมีองค์ ประกอบ ครบถ้วน	4.57	0.59	มาก	4.38	0.52	มาก	4.48	0.69	มาก	4.55	0.49	มาก	4.07	0.61	มาก	3.39	0.78	ปาน กลาง	4.24	0.61	มาก

ที่	ด้านหลักการ คืนอำนาจจัด การศึกษาให้ แก่ประชาชน	ผู้อำนวยการโรงเรียน			ครู			ประธานคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน			รวม											
		สูงกว่าปริญญาตรี		ปริญญาตรี	สูงกว่าปริญญาตรี		ปริญญาตรี	ปริญญาตรี		S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	รวม										
		S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	\bar{x}	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	\bar{x}	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	\bar{x}	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ								
3	มีการกำหนด นโยบาย วิสัยทัศน์ และ แผนพัฒนา การศึกษาสอดคล้อง ตรงตาม ความต้องการ ของคณะกรรมการ การงานศึกษา ขั้นพื้นฐาน	4.23	0.70	มาก	4.50	0.53	มาก	3.86	0.78	มาก	4.25	0.74	มาก	3.43	0.75	ปาน กลาง	3.46	0.81	ปาน กลาง	3.96	0.72	มาก
4	มีการประชา- สัมพันธ์และ มอบหมายให้ บุคลากรใน โรงเรียนปฏิบัติ งานร่วมกับ คณะกรรมการ สถานศึกษาขั้น พื้นฐาน	4.45	0.57	มาก	4.37	0.52	มาก	3.51	0.55	มาก	3.82	0.66	มาก	2.78	0.57	ปาน กลาง	3.07	0.64	ปาน กลาง	3.67	0.59	มาก

ที่	ด้านหลักการ ที่	ผู้อำนวยการโรงเรียน				ครู				ประธานคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน				รวม								
		สูงกว่าปริญญาตรี		ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี		ปริญญาตรี		ปริญญาตรี		ต่ำกว่าปริญญาตรี		\bar{x}	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ						
		\bar{x}	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	มาก	\bar{x}	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	มาก	\bar{x}	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	ปาน กลาง				\bar{x}	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	มาก		
5	คณะกรรมการ สถานศึกษา ขั้นพื้นฐานมี การประชุม อย่างสม่ำเสมอและนำ มติที่ประชุม ไปสู่การปฏิบัติ จริง	4.41	0.64	มาก	4.36	0.52	มาก	3.92	0.64	มาก	4.17	0.67	มาก	3.00	0.67	ปาน กลาง	3.33	0.79	ปาน กลาง	3.87	0.66	มาก
6	คณะกรรมการ สถานศึกษาขั้น พื้นฐานมีความ เข้าใจในบทบาท หน้าที่และ มีความรัก สามัคคีในการ ปฏิบัติงาน ร่วมกัน	4.41	0.63	มาก	4.62	0.52	มากที่สุด	4.24	0.68	มาก	3.78	0.76	มาก	2.85	0.66	ปาน กลาง	2.85	0.73	ปาน กลาง	3.79	0.66	มาก

ที่	ด้านหลักการ ค่านิยม การจัด การศึกษาให้ แก่ประชาชน	ผู้อำนวยการโรงเรียน						ครู						ประธานคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน						รวม	
		สูงกว่าปริญญาตรี		ปริญญาตรี		ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี		ปริญญาตรี		ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี		ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี		รวม	
		S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ
		\bar{x}	มาก	\bar{x}	มาก	\bar{x}	มาก	\bar{x}	มาก	\bar{x}	มาก	\bar{x}	มาก	\bar{x}	มาก	\bar{x}	มาก	\bar{x}	มาก	\bar{x}	มาก
7	คณะกรรมการ รศกานศึกษา ขั้นพื้นฐานมี การระดม ทรัพยากร ในการจัด การศึกษา ร่วมกับ โรงเรียน	4.36	มาก	4.50	มาก	4.29	มาก	4.23	มาก	4.28	มาก	4.56	มาก	4.37	มาก	4.02	มาก	4.64	มาก	0.65	มาก
รวม		4.41	มาก	4.50	มาก	4.10	มาก	4.14	มาก	3.47	มาก	3.49	ปาน กลาง	4.02	ปาน กลาง	0.64	มาก				

จากตารางที่ 12 สภาพการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของผู้บริหาร จำแนกตามสถานภาพและวุฒิการศึกษา ด้านหลักการคืนอำนาจจัดการศึกษาให้แก่ประชาชน พบว่า ผู้อำนวยการโรงเรียนที่มีวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=4.41$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีระดับการปฏิบัติมากที่สุด คือ ข้อ 2 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมาจากตัวแทนกลุ่มต่างๆ อย่างหลากหลายและมีองค์ประกอบครบถ้วน มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}=4.57$) แต่ข้อที่มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติต่ำสุด คือ ข้อ 3 มีการกำหนดนโยบาย วิสัยทัศน์ และแผนพัฒนาการศึกษาสอดคล้อง ตรงตามความต้องการของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติระดับมาก ($\bar{x} = 4.23$) ส่วนสถานภาพผู้อำนวยการโรงเรียนที่มีวุฒิการศึกษาในระดับปริญญาตรีมีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=4.50$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีระดับการปฏิบัติมากที่สุด คือ ข้อ 1 มีการสรรหาคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานด้วยความโปร่งใสและเป็นประชาธิปไตย มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.75$) แต่ข้อที่มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติต่ำสุด คือ ข้อ 5 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีการประชุมอย่างสม่ำเสมอและนำมติที่ประชุมไปสู่การปฏิบัติจริง มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติระดับมาก ($\bar{x} = 4.36$)

ครูที่มีวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=4.10$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีระดับการปฏิบัติมากที่สุด คือ ข้อ 2 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมาจากตัวแทนกลุ่มต่างๆ อย่างหลากหลายและมีองค์ประกอบ มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=4.48$) แต่ข้อที่มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติต่ำสุด คือ ข้อ 4 มีการประชาสัมพันธ์และมอบหมายให้บุคลากรในโรงเรียนปฏิบัติงานร่วมกับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติระดับมาก ($\bar{x} = 3.51$) ส่วนสถานภาพครูที่มีวุฒิการศึกษาในระดับปริญญาตรีมีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=4.14$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีระดับการปฏิบัติมากที่สุด คือ ข้อ 2 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมาจากตัวแทนกลุ่มต่างๆ อย่างหลากหลายและมีองค์ประกอบครบถ้วน มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.55$) แต่ข้อที่มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติต่ำสุด คือ ข้อ 6 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีความเข้าใจในบทบาทหน้าที่และมีความรักสามัคคีในการปฏิบัติงานร่วมกัน มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติระดับมาก ($\bar{x} = 3.78$)

ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรี มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x}=3.47$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีระดับการปฏิบัติมากที่สุด คือ ข้อ 7 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีการระดมทรัพยากรในการจัด

การศึกษาร่วมกับโรงเรียนมีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก($\bar{x}=4.28$) แต่ข้อที่มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติต่ำสุด คือ ข้อ 4 มีการประชาสัมพันธ์และมอบหมายให้บุคลากรในโรงเรียนปฏิบัติงานร่วมกับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติระดับมาก($\bar{x}=2.78$) ส่วนสถานภาพประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีวุฒิการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรีมีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x}=3.49$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีระดับการปฏิบัติมากที่สุด คือ ข้อ 7 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีการระดมทรัพยากรในการจัดการศึกษาร่วมกับโรงเรียน มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}=4.56$) แต่ข้อที่มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติต่ำสุด คือ ข้อ 6 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีความเข้าใจในบทบาทหน้าที่และมีความรักสามัคคีในการปฏิบัติงานร่วมกัน มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติระดับมาก ($\bar{x}=2.85$)

3.2.4 สภาพการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 จำแนกตามสถานภาพและวุฒิการศึกษาด้านหลักการบริหารตนเอง

ตารางที่ 13 ผลการศึกษาสภาพการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 จำแนกตาม สถานภาพและวุฒิการศึกษาด้านหลักการบริหารตนเอง

ที่	ด้านหลักการ บริหารตนเอง	ผู้อำนวยการโรงเรียน						ครู						ประธานคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน						รวม				
		สูงกว่าปริญญาตรี		ปริญญาตรี		ต่ำกว่าปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี		ปริญญาตรี		ต่ำกว่าปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี		ปริญญาตรี		ต่ำกว่าปริญญาตรี		\bar{x}	S.D.			
		\bar{x}	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	มาก	\bar{x}	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	มาก	\bar{x}	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	มาก	\bar{x}	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	มาก	\bar{x}	S.D.			ระดับ ปฏิบัติ	มาก	
1	มีการจัด ระบบการ บริหารงาน ด้านวิชาการ ได้ด้วยตนเอง	4.44	0.64	มาก	4.50	0.53	มาก	4.00	0.78	มาก	3.71	0.77	มาก	4.21	0.69	มาก	3.91	0.70	มาก	4.13	0.69	มาก		
2	มีการจัด ระบบการ บริหารงาน ด้านบุคลากร ได้ด้วยตนเอง	4.43	0.57	มาก	4.62	0.52	มากที่สุด	3.62	0.86	มาก	3.59	0.79	มาก	3.71	0.61	มาก	3.62	0.70	มาก	3.93	0.68	มาก		
3	มีการจัด ระบบการ บริหารงาน ด้านงบประมาณ การเงินได้ ด้วยตนเอง	4.28	0.72	มาก	3.37	0.78	มาก	3.35	0.88	ปานกลาง	3.22	0.60	ปานกลาง	3.14	0.53	ปานกลาง	3.34	0.58	ปานกลาง	3.45	0.68	ปานกลาง		

ที่	ด้านหลักการ บริหารตนเอง	ผู้อำนวยการโรงเรียน						ครู						ประธานคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน						รวม											
		สูงกว่าปริญญาตรี		ปริญญาตรี		ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี		ปริญญาตรี		ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี		ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี		ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี		ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี		ปริญญาตรี			
		\bar{x}	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	\bar{x}	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	\bar{x}	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	\bar{x}	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	\bar{x}	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	\bar{x}	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	\bar{x}	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	\bar{x}	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	\bar{x}	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	\bar{x}	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ
4	มีการจัด ระบบการ บริหารงาน ด้านการ บริหารทั่วไป ได้ด้วยตนเอง	4.40	0.65	มาก	4.37	0.52	มาก	4.02	0.76	มาก	4.01	0.66	มาก	4.07	0.61	มาก	4.11	0.58	มาก	4.16	0.63	มาก	4.03	0.63	ปาน กลาง	4.05	0.60	มาก			
5	มีกระบวนการ บริหาร งานด้าน วิชาการ ได้ ตามศักยภาพ ของตนเอง	4.48	0.62	มาก	4.50	0.53	มาก	4.29	0.61	มาก	3.99	0.70	มาก	3.64	0.74	มาก	3.30	0.57	มาก	4.03	0.63	มาก	4.03	0.63	ปาน กลาง	4.05	0.60	มาก			
6	มีกระบวนการ บริหาร งานด้าน บุคลากรได้ ตามศักยภาพ ของตนเอง	4.35	0.66	มาก	4.63	0.52	มาก ที่สุด	4.46	0.65	มาก	4.19	0.76	มาก	3.50	0.51	มาก	3.15	0.50	มาก	4.05	0.60	มาก	4.05	0.60	ปาน กลาง	4.05	0.60	มาก			

ที่	ด้านหลักการ บริหารตนเอง	ผู้อำนวยการ โรงเรียน						ครู						ประธานคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน						รวม			
		สูงกว่าปริญญาตรี		ปริญญาตรี		ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี		ปริญญาตรี		ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี		ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี		รวม			
		\bar{x}	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	\bar{x}	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	\bar{x}	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	\bar{x}	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	\bar{x}	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	\bar{x}	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	\bar{x}	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	
7	มีกระบวนการ บริหารงาน ด้านงบประมาณ ประมาณการ เงินได้ตาม ศักยภาพ ของตนเอง	4.43	0.64	มาก	4.50	0.53	มาก	4.37	0.72	มาก	4.45	0.63	มาก	4.78	0.42	มาก ที่สุด	4.30	0.60	มาก	4.47	0.59	มาก	มาก
8	มีกระบวนการ บริหารงานด้าน การบริหาร ทั่วไปได้ตาม ศักยภาพของ ตนเอง	4.45	0.59	มาก	4.50	0.53	มาก	4.08	0.64	มาก	3.78	0.65	มาก	4.00	0.67	มาก	4.01	0.65	มาก	4.14	0.62	มาก	มาก
	รวม	4.42	0.64	มาก	4.37	0.56	มาก	4.02	0.74	มาก	3.87	0.70	มาก	3.88	0.60	มาก	3.72	0.61	มาก	4.05	0.64	มาก	มาก

ระดับมาก ($\bar{x}=3.72$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีระดับการปฏิบัติมากที่สุด คือ ข้อ 7 มีกระบวนการบริหารงานด้านงบประมาณ-การเงินได้ตามศักยภาพของตนเอง มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติระดับมาก ($\bar{x} = 4.30$) แต่ข้อที่มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติต่ำสุด คือ ข้อ 6 มีกระบวนการบริหารงานด้านบุคลากรได้ตามศักยภาพของตนเอง มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.15$)

3.2.5 สภาพการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 จำแนกตามสถานภาพและวุฒิการศึกษาด้านหลักการตรวจสอบและถ่วงดุล

ตารางที่ 14 ผลการศึกษาสภาพการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 จำนวน 2 ตามสถานภาพและวุฒิการศึกษา ด้านหลักการตรวจสอบและถ่วงดุล

ที่	ด้าน หลักการ ตรวจสอบ และถ่วงดุล	ผู้อำนวยการ โรงเรียน			ครู			ประธานคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน			รวม											
		สูงกว่าปริญญาตรี		ปริญญาตรี	สูงกว่าปริญญาตรี		ปริญญาตรี	ปริญญาตรี		ต่ำกว่าปริญญาตรี	รวม											
		\bar{x}	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	\bar{x}	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	\bar{x}	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	\bar{x}	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ									
1	มีการจัด สร้างระบบ ประกัน คุณภาพ การศึกษา ในโรงเรียน	4.45	0.64	มาก	4.50	0.53	มาก	4.16	0.60	มาก	4.14	0.71	มาก	4.36	0.63	มาก	3.75	0.74	มาก	4.23	0.64	มาก
2	มีระบบ สารสนเทศ ที่เพียงพอ ตาม มาตรฐาน ระบบการ ประกัน คุณภาพ การศึกษา	4.43	0.64	มาก	4.48	0.54	มาก	4.57	0.55	มาก	4.54	0.65	มากที่สุด	3.21	0.80	ปาน กลาง	2.81	0.67	ปาน กลาง	4.01	0.64	มาก

ที่	ด้าน หลักการ ตรวจสอบ และถ่วงดุล	ผู้อำนวยการโรงเรียน						ครู						ประธานคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน						รวม		
		สูงกว่าปริญญาตรี		ปริญญาตรี		ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี		ปริญญาตรี		ปริญญาตรี		ต่ำกว่าปริญญาตรี		ต่ำกว่าปริญญาตรี		\bar{x}	ระดับ ปฏิบัติ			
		S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	\bar{x}	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	\bar{x}	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	\bar{x}	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ						
3	มีการประชุม สัมพันธ ระบบและ มาตรฐาน การประกัน คุณภาพ ศึกษาให้ครู ทราบ	4.32	0.70	มาก	4.51	0.55	มาก ที่สุด	3.62	0.92	มาก	3.35	0.78	ปาน กลาง	3.28	0.83	ปาน กลาง	3.35	0.76	ปาน กลาง	3.74	0.76	มาก
4	มีการมอบ หมายหน้าที่ ในการรับ ผิดชอบ มาตรฐาน ระบบการ ประกัน คุณภาพ การศึกษา	4.41	0.65	มาก	4.53	0.53	มาก ที่สุด	3.56	0.89	มาก	3.29	0.72	ปาน กลาง	3.29	0.83	ปาน กลาง	3.03	0.66	ปาน กลาง	3.69	0.71	มาก

ที่	ด้าน หลักการ ตรวจสอบ และถ่วงดุล	ผู้อำนวยการโรงเรียน				ครู				ประธานคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน				รวม											
		สูงกว่าปริญญาตรี		ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี		ปริญญาตรี		ปริญญาตรี		ต่ำกว่าปริญญาตรี		\bar{x}	ระดับ ปฏิบัติ										
		\bar{x}	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	มาก	\bar{x}	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	มาก	\bar{x}	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	มาก			\bar{x}	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	มาก						
5	มีการจัดทำ เครื่องมือ ประเมิน ระบบ ประกัน คุณภาพการ ศึกษาตาม มาตรฐานที่ กำหนด	4.45	0.64	มาก	4.63	0.52	มาก ที่สุด	3.51	0.80	มาก	3.17	0.59	ปาน กลาง	3.07	0.27	ปาน กลาง	3.85	0.58	มาก	3.78	0.52	มาก	4.17	0.69	มาก
6	ดำเนินการ ประเมินการ ประกัน คุณภาพ การศึกษา ตาม มาตรฐาน	4.53	0.64	มาก ที่สุด	4.62	0.51	มาก ที่สุด	4.48	0.69	มาก	4.13	0.72	มาก	3.78	0.80	มาก	3.48	0.72	ปาน กลาง	4.17	0.69	มาก	4.17	0.69	มาก

ที่	ด้าน หลักการ ตรวจสอบ และถ่วงดุล	ผู้อำนวยการโรงเรียน				ครู				ประธานคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน				รวม								
		สูงกว่าปริญญาตรี		ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี		ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี		ปริญญาตรี		\bar{x}	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ						
		\bar{x}	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	มาก ที่สุด	\bar{x}	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	มาก ที่สุด	\bar{x}	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	มาก ที่สุด									
7	มีการเขียน สรุปรายงาน ผลการประ- เมินระบบ ประกัน คุณภาพ การศึกษา (SAR)	4.61	0.52	มาก ที่สุด	4.60	0.51	มาก ที่สุด	4.54	0.60	มาก ที่สุด	4.44	0.63	มาก	4.35	0.74	มาก	4.48	0.58	มาก	4.50	0.62	มาก
8	คณะกรรมการ- การสถาน ศึกษาขั้นพื้น ฐานรับทราบ ผลการ ประเมิน ระบบประกัน คุณภาพ การศึกษา	4.47	0.60	มาก	4.75	0.46	มาก ที่สุด	4.03	0.68	มาก	4.12	0.69	มาก	3.79	0.70	มาก	3.10	0.84	ปาน กลาง	4.04	0.64	มาก

ที่	ด้าน หลักการ	ผู้อำนวยการโรงเรียน						ครู						ประธานคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน						รวม		
		สูงกว่าปริญญาตรี		ปริญญาตรี		ต่ำกว่าปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี		ปริญญาตรี		ต่ำกว่าปริญญาตรี		ปริญญาตรี		ต่ำกว่าปริญญาตรี		\bar{x}	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ		
		\bar{x}	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	\bar{x}	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	\bar{x}	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ	\bar{x}	S.D.	ระดับ ปฏิบัติ							
9	เปิดโอกาส ให้ผู้ที่มีส่วน เกี่ยวข้อง เสนอแนะ แนวทาง การประกัน ระบบ คุณภาพ การศึกษา	4.48	0.62	มาก	4.59	0.52	มาก ที่สุด	3.70	0.81	มาก	3.76	0.77	มาก	4.09	0.73	มาก	3.04	0.75	ปาน กลาง	3.94	0.70	มาก
10	มีการตรวจ ตอบภาพ คุณภาพ การศึกษา เป็นประจำ และต่อเนื่อง	4.49	0.62	มาก	4.49	0.53	มาก	4.46	0.60	มาก	3.82	0.89	มาก	4.00	0.78	มาก	3.26	0.72	ปาน กลาง	4.09	0.69	มาก
รวม		4.46	0.63	มาก	4.57	0.52	มากที่สุด	4.06	0.71	มาก	3.88	0.72	มาก	3.72	0.71	มาก	3.42	0.70	ปาน กลาง	4.02	0.66	มาก

จากตารางที่ 14 ผลการศึกษาสภาพการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของผู้บริหาร
 จำแนกตามสถานภาพและวุฒิการศึกษา ด้านหลักการตรวจสอบและถ่วงดุล พบว่า ผู้อำนวยการ
 โรงเรียนที่มีวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติโดยรวมอยู่ในระดับมาก
 ($\bar{x}=4.46$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีระดับการปฏิบัติมากที่สุด คือ ข้อ 7 มีการเขียนสรุป
 รายงานผลการประเมินระบบประกันคุณภาพการศึกษา (SAR) มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติระดับมาก
 ที่สุด ($\bar{x}=4.61$) แต่ข้อที่มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติต่ำสุด คือ ข้อ 3 มีการประชาสัมพันธ์ระบบและ
 มาตรฐานการประกันคุณภาพศึกษาให้ครูทราบ มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติระดับมาก ($\bar{x} = 4.32$)
 ส่วนสถานภาพผู้อำนวยการโรงเรียนที่มีวุฒิการศึกษาในระดับปริญญาตรีมีความคิดเห็นต่อการ
 ปฏิบัติโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}=4.57$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีระดับการปฏิบัติ
 มากที่สุด คือ ข้อ 8 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานรับทราบผลการประเมินระบบประกัน
 คุณภาพการศึกษา มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.75$) แต่ข้อที่มีความคิดเห็นต่อ
 การปฏิบัติต่ำสุด คือ ข้อ 2 มีระบบสารสนเทศที่เพียงพอตามมาตรฐานระบบการประกันคุณภาพ
 การศึกษา มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติระดับมาก ($\bar{x} = 4.48$)

ครูที่มีวุฒิการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติโดยรวมอยู่ในระดับ
 มาก ($\bar{x}=4.06$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีระดับการปฏิบัติมากที่สุด คือ ข้อ 2 มีระบบ
 สารสนเทศที่เพียงพอตามมาตรฐานระบบการประกันคุณภาพการศึกษา มีความคิดเห็นต่อการ
 ปฏิบัติระดับมากที่สุด ($\bar{x}=4.57$) แต่ข้อที่มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติต่ำสุด คือ ข้อ 5 มีการจัดทำ
 เครื่องมือประเมินระบบประกันคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานที่กำหนด มีความคิดเห็นต่อการ
 ปฏิบัติระดับมาก ($\bar{x} = 3.51$) ส่วนสถานภาพครูที่มีวุฒิการศึกษาในระดับปริญญาตรีมีความคิดเห็นต่อ
 การปฏิบัติโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=3.88$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีระดับการปฏิบัติ
 มากที่สุด คือ ข้อ 2 มีระบบสารสนเทศที่เพียงพอตามมาตรฐานระบบการประกันคุณภาพการศึกษา
 มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.54$) แต่ข้อที่มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติต่ำสุด
 คือ ข้อ 5 มีการจัดทำเครื่องมือประเมินระบบประกันคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานที่กำหนด มี
 ความคิดเห็นต่อการปฏิบัติระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.17$)

ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรี มีความคิดเห็น
 ต่อการปฏิบัติโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=3.72$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีระดับการ
 ปฏิบัติมากที่สุด คือ ข้อ 1 มีการจัดสร้างระบบประกันคุณภาพการศึกษาในโรงเรียน มีความคิดเห็น
 ต่อการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=4.36$) แต่ข้อที่มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติต่ำสุด คือ ข้อ 5 มีการ
 จัดทำเครื่องมือประเมินระบบประกันคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานที่กำหนด มีความคิดเห็นต่อ
 การปฏิบัติระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.07$) ส่วนสถานภาพประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ฐานที่มีวุฒิการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรีมีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x}=3.42$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีระดับการปฏิบัติมากที่สุด คือ ข้อ 7 มีการเขียนสรุปรายงานผลการประเมินระบบประกันคุณภาพการศึกษา (SAR) มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติระดับมาก ($\bar{x} = 4.48$) แต่ข้อที่มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติต่ำสุด คือ ข้อ 2 มีระบบสารสนเทศที่เพียงพอตามมาตรฐานระบบการประกันคุณภาพการศึกษา มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติระดับปานกลาง ($\bar{x} = 2.81$)

4. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 ผลการวิเคราะห์ปรากฏรายละเอียดดังตาราง ดังนี้

4.1 เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 โดยรวม

ตารางที่ 15 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเกี่ยวกับการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน โดยรวม

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig
ผลหลัก					
สถานภาพ	2	3.796	1.898	41.966	0.000*
วุฒิการศึกษา	2	0.094	0.047	1.041	0.354
รวม	331	5429.347			

* ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

จากตารางที่ 15 พบว่า สถานภาพที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของผู้บริหารด้าน โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 แต่วุฒิการศึกษาที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของผู้บริหาร โดยรวมไม่แตกต่างกัน

4.2 เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 รายด้าน

ตารางที่ 16 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเกี่ยวกับการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานรายด้าน

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	Sig
ผลหลักด้านหลักการกระจายอำนาจ					
สถานภาพ	2	1.127	1.898	41.966	0.000*
วุฒิการศึกษา	2	0.331	0.047	1.041	0.354
ผลหลักด้านหลักการบริหารแบบมีส่วนร่วม					
สถานภาพ	2	10.593	5.296	59.338	0.000*
วุฒิการศึกษา	2	0.074	0.037	0.415	0.661
ผลหลักด้านหลักการคืนอำนาจจัดการศึกษาให้ประชาชน					
สถานภาพ	2	7.289	3.645	36.725	0.000*
วุฒิการศึกษา	2	0.066	0.033	0.331	0.719
ผลหลักด้านหลักการบริหารตนเอง					
สถานภาพ	2	4.528	2.264	20.536	0.000*
วุฒิการศึกษา	2	0.501	0.251	2.273	0.105
ผลหลักด้านหลักการตรวจสอบและถ่วงดุล					
สถานภาพ	2	7.149	3.575	29.481	0.000*
วุฒิการศึกษา	2	1.119	0.560	4.615	0.011*
รวม	331				

* ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

จากตารางที่ 16 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเกี่ยวกับการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานตามสถานภาพที่แตกต่างกัน พบว่า ด้านหลักการกระจายอำนาจ ด้านหลักการบริหารแบบมีส่วนร่วม ด้านหลักการคืนอำนาจจัดการศึกษาให้ประชาชน ด้านหลักการบริหารตนเอง และด้านหลักการตรวจสอบและถ่วงดุล มีความคิดเห็นต่อการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของผู้บริหารแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 ส่วนผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเกี่ยวกับการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานตามวุฒิการศึกษาที่แตกต่างกัน พบว่า ด้านหลักการกระจายอำนาจ ด้านหลักการบริหารแบบมีส่วนร่วม ด้านหลักการคืนอำนาจจัดการศึกษาให้ประชาชน และด้านหลักการบริหารตนเอง มีความคิดเห็นต่อการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของผู้บริหารไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านหลักการตรวจสอบและถ่วงดุลที่พบว่าวุฒิการศึกษาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของผู้บริหารแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

ผลการศึกษาแนวทางในการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานสำหรับผู้บริหาร สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2

การสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) เป็นอีกขั้นตอนที่ผู้วิจัยใช้เพื่อศึกษาแนวทางในการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานสำหรับผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 นั้น มีผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้และประสบการณ์ในการบริหารจัดการการศึกษาเป็นอย่างดี ประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียน ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวนกลุ่มละ 3 คน รวมทั้งหมด 9 คน ดำเนินการสนทนากลุ่มในวันที่ 27 พฤศจิกายน 2555 ระหว่างเวลา 13.00 ถึง 15.10 น. ที่ห้องประชุมอาคาร 1 ชั้น 2 โรงเรียนเมืองวาปีปทุม โดยมี ดร.สุวิทย์ วงษาไช ผู้อำนวยการโรงเรียนเมืองวาปีปทุมเป็นผู้ดำเนินการสนทนากลุ่ม เก็บข้อมูลจากการสนทนากลุ่มโดยใช้แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม จากประเด็นแนวคิดของหลักการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน 5 ด้าน คือ 1) ด้านหลักการกระจายอำนาจ 2) ด้านหลักการบริหารแบบมีส่วนร่วม 3) ด้านหลักการคืนอำนาจจัดการศึกษาให้ประชาชน 4) ด้านหลักการบริหารตนเอง และ 5) ด้านหลักการตรวจสอบและถ่วงดุล แล้วนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์เนื้อหา ซึ่งรายละเอียดการสนทนากลุ่ม พอสรุปสาระสำคัญดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2

สภาพปัจจุบันปัญหาตามแนวคิดของหลักการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน 5 ด้านที่ได้จากการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) มีสาระสำคัญดังนี้

1.1 ด้านหลักการกระจายอำนาจ พบว่า การให้อำนาจการตัดสินใจแก่บุคลากรได้ไม่เต็มที่ เนื่องจากกรอบการบริหารงานโรงเรียนมีมาก และงานแต่ละอย่างมีความสำคัญแตกต่างกัน งานบางอย่างอาจให้อำนาจตัดสินใจได้ แต่งานบางอย่างก็ไม่สามารถให้อำนาจบุคคลใดบุคคลหนึ่งได้ เพราะต้องตัดสินใจร่วมกันนั่นเอง

1.2 ด้านหลักการบริหารแบบมีส่วนร่วม พบว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการปฏิบัติงานด้านงบประมาณ-การเงินอยู่ในระดับต่ำ ทั้งนี้เป็นเพราะโรงเรียนส่วนใหญ่ได้รับเงินในการบริหารในลักษณะเงินงบประมาณน้อยจนแทบจะไม่เพียงพอต่อการบริหารได้อย่างเต็มที่ จึงทำให้มีการรับรู้ข้อปฏิบัติเกี่ยวกับระบบการตรวจสอบจำกัดไปตามกรอบของวงเงินงบประมาณ ในด้านบุคลากรในสถานศึกษาส่วนใหญ่มีความรู้ ความชำนาญเฉพาะด้านการสอน แต่ขาดความรู้และทักษะด้านระเบียบ และกรอบกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับงบประมาณ-การเงิน

1.3 ด้านหลักการคืนอำนาจจัดการศึกษาให้ประชาชน พบว่า การประชาสัมพันธ์ และมอบหมายให้บุคลากรในโรงเรียนปฏิบัติงานร่วมกับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ยังไม่เพียงพอและไม่ครอบคลุมกลุ่มผู้รับข่าวสาร ซึ่งการประชาสัมพันธ์ส่วนมากที่พบเป็นการประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมากกว่าการประชาสัมพันธ์แบบอื่น และยังขาดความต่อเนื่องในการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสาร

1.4 ด้านหลักการบริหารตนเอง พบว่า มีปัญหามากที่สุดคือการจัดระบบการบริหารงานด้านงบประมาณ-การเงิน ได้ด้วยตนเอง ทั้งนี้เนื่องจาก โรงเรียนอาจได้รับงบประมาณจำนวนน้อย จึงไม่สามารถจัดระบบการเงินให้นำไปใช้ได้อย่างสะดวก และครบตามความต้องการพัฒนา หรืออาจเป็นเพราะบางโรงเรียนอาจไม่มีการจัดทำแผนการใช้จ่ายเงิน จึงทำให้การใช้จ่ายเงินไม่มีความรัดกุม และไม่ดำเนินงานตามความต้องการที่จำเป็นจริงๆ

1.5 ด้านหลักการตรวจสอบและถ่วงดุล พบว่า ข้อที่เป็นปัญหามากที่สุด คือ การมอบหมายหน้าที่ในการรับผิดชอบมาตรฐานระบบประกันคุณภาพการศึกษา สาเหตุเนื่องจากจากโรงเรียนไม่มีการจัดทำระบบประกันเป็นไปตามแนวทางที่ได้กำหนดไว้ จึงเกิดปัญหาต่อการมอบหมายหน้าที่ในการรับผิดชอบ ส่วนบุคลากรในโรงเรียน รวมถึงผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องมีการประชุม ทิศต่อ หรือสื่อสารกันเพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับระบบประกันคุณภาพการศึกษาไม่เพียงพอ ส่วนโรงเรียนที่มีบุคลากรน้อย การทำงานต้องทำร่วมกัน จึงไม่สามารถมอบหมายให้ทำเป็นกลุ่มรับผิดชอบได้

2 ผลการวิเคราะห์แนวทางการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน

การวิเคราะห์แนวทางในการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของผู้บริหารสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2 สามารถสรุปผลการวิเคราะห์ได้ดังนี้

2.1 ด้านหลักการกระจายอำนาจ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมให้บุคลากรได้รับรู้กรอบของการทำงานวิชาการตามบทบาทของตนเอง หรือตามกรอบกฎหมายที่ได้กำหนดไว้ ทั้งนี้เพื่อสร้างความเข้าใจของทุกฝ่ายในการปฏิบัติงานวิชาการ ส่วนงานที่ผู้บริหารมอบหมายให้ หรือ งานที่ไม่สามารถตัดสินใจได้โดยบุคคลใดบุคคลหนึ่งควรอาศัยการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ ในการตัดสินใจ แล้วแจ้งให้รับทราบผลของการตัดสินใจให้บุคลากรทุกคนได้รับทราบ เพื่อความโปร่งใสในการทำงาน ซึ่งถือว่าเป็นแนวทางในการลดความขัดแย้งได้

2.2 ด้านหลักการบริหารแบบมีส่วนร่วม พบว่า สถานศึกษาต้องส่งเสริมให้ครูที่รับผิดชอบด้านงบประมาณ-การเงินศึกษาหาความรู้ด้วยการอบรม พัฒนา หรือ ศึกษาดูงานเกี่ยวกับระเบียบและกฎหมายที่เกี่ยวข้องอยู่เสมอๆ สถานศึกษาควรหาที่ปรึกษาที่มีความรู้เกี่ยวกับระเบียบและกฎหมายที่เกี่ยวข้องทางด้านงบประมาณ-การเงิน หรือ สร้างเครือข่ายในการทำงาน และ

สถานศึกษาควรสร้างความตระหนักให้บุคลากรเป็นคณะทำงานที่เข้มแข็ง เน้นการบริหารแบบมีส่วนร่วมและโปร่งใสในการทำงานแม้จะเป็นองค์กรเล็กๆก็ตาม

2.3 ด้านหลักการคืนอำนาจจัดการศึกษาให้ประชาชน พบว่า โรงเรียนควรมอบหมายให้มีครูประจำหมู่บ้านในการติดต่อสื่อสารหรือแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารซึ่งกันและกัน แต่ก็ไม่ควรมอบให้เป็นหน้าที่ของครูประจำหมู่บ้านไปทั้งหมด ครูทุกคนก็ควรมีส่วนร่วมด้วย จัดส่งเสริมการจัดกิจกรรมร่วมกันระหว่าง โรงเรียนและชุมชน เพื่อสร้างความสมัครสมานสามัคคีให้เกิดขึ้น ทั้งที่เป็นกิจกรรมของ โรงเรียนเอง หรือ กิจกรรมของชุมชน มีการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารไม่ควรจำกัดกลุ่มผู้รับข้อมูล แต่ควรให้ครอบคลุมผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องให้มากที่สุด ข้อมูลข่าวสารควรมีหลากหลายรูปแบบ เช่น การร่วมประชุมกับชุมชน การแจกเอกสาร การสื่อสารเสียงตามสาย เป็นต้น ทั้งนี้ในการประชาสัมพันธ์ควรเป็นไปอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ

2.4 ด้านหลักการบริหารตนเอง พบว่า ควรมีการร่วมประชุมการจัดทำแผนการใช้จ่ายเงิน หรือควบคุมการใช้จ่ายเงินอย่างรัดกุม โดยการที่จะจ่ายเงินนั้นควรคำนึงถึงสิ่งที่จำเป็นและเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของเงินงบประมาณเป็นหลัก รวมถึงการจัดให้มีการระดมทุนเพื่อนำมาใช้จ่ายในส่วนที่ยังขาดงบประมาณ โดยอาศัยความร่วมมือของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง เช่น ชุมชน ภาคเอกชน เครือข่ายทางการศึกษา เป็นต้น

2.5 ด้านหลักการตรวจสอบและถ่วงดุล พบว่า บุคลากรในโรงเรียนควรมีการประชุมปรึกษากันอย่างสม่ำเสมอ เพราะจะเป็นการกระตุ้นความสำนึกในหน้าที่ และเกิดความเข้าใจในจุดประสงค์ของระบบประกันคุณภาพการศึกษา ซึ่งจะทำงานเกิดความคล่องตัว และเป็นไปตามความต้องการของระบบประกัน ส่วน กรณีที่มีบุคลากรน้อย ผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริม ให้กำลังใจ หรืออาจจัดให้มีเครือข่ายทางการศึกษากับ โรงเรียนใกล้เคียง เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของระบบประกัน

จากผลการวิเคราะห์ด้านเนื้อหาการสนทนากลุ่มทำให้ทราบว่า หลักการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานจะประสบผลสำเร็จ ได้นั้น ขึ้นอยู่กับความสามารถของผู้บริหารที่จะขับเคลื่อนทีมงาน ให้สามารถทำงานด้วยกันได้ ทั้งบุคลากรใน โรงเรียน ชุมชน และผู้มีส่วนได้เสียอื่นๆ ที่จะต้องมีส่วนร่วมด้วยช่วยกัน เพื่อให้เกิดระบบการศึกษาที่เข้มแข็ง และนำมาซึ่งคุณภาพของผู้เรียน และสังคมคุณภาพต่อไป